

تذکرہ
میرزا

خدمت متقابل
اسلام و ایران

1- ملیت پرستی ← خلاف تعلیمات اسلام

2- تهییج احساسات قومی و قبیله ای ← در جامعه اسلامی که به وحدت ایدئولوژیک رسیده است

3- هجمه علیه عرب و عربیت ← در واقع هجمه به اسلام

4- حقایق را به واسطه ملیت ، نه می شود — قطعی قبول کرد
غیر ملی را قطعی رد کرد

نکات اثرگذار برای
قرار گرفتن تحت
سیطره ملیت

هر چیزی از وطن بود ملی نیست

هر چیزی از خارج آمد بیگانه و غیر قابل ملی شدن نیست

گزاره خارجی آیا از ملیت خاصی است؟

عمومی و جهانی است؟

اسلام

ملت مورد نظر با میل پذیرفته؟ (به عنوان یک

با اکراه پذیرفته؟ گزاره خارجی)

اسلام

آیا مخصوص ملت خاصی است؟

عمومی و جهانی است؟

اروپایی ها: اسلام متعلق به قریش بود بعد جهانی شد

پاسخ به اروپایی ها

اسلام از ابتدا داعیه جهانی داشت

آیات نازل شده در مکه ناظر به تمام انسان ها

خطاب های قرآن انحصار به عرب و قریش ندارد

آیات ناظر به جایگزینی اقوام دیگر به جای اعراب

عدم اختصاص خروج عقیده از محل شکل گیری به اسلام

مقیاس اسلام در برخورد: عدم تعلق به تعلقات قومی و قبیله ای و مبارزه با آن

قرآن

سنت

ایرانیان

ایرانیان

با اجبار پذیرفتند؟

برخی مورخین : ایرانی ها به زور نیزه و شمشیر اعراب
مسلمان شدند

با اختیار پذیرفتند؟

پاسخ : چگونگی تسلط اعراب بر ایران — اسلام آوردن یمن و بحرین قبل از هرگونه درگیری

نارضایتی مردم دلیل اصلی شکست در مقابل اعراب

نفوذ تدریجی اسلام در ایران

حفظ زبان فارسی جهت مقابله با زبان عربی → حفظ زبان فارسی = مخالفت با اسلام
محافظ زبان که بوده است؟

حفظ زبان فارسی = مخالفت با اسلام

اسلام یک دین برای همه بشریت است و باید زبان های اقوام و ملل مختلف را قبول کند چون لازمه جهانی بودن آن است

احترام ایرانیان به زبان عربی به خاطر احترام به زبان قرآن است و ربطی به اعراب ندارد

اگر هدف ایرانیان تضعیف زبان عربی بود وجود دانشمندان صرف و نحو در میان ایرانیان چه توجیهی دارد؟

اصول زبان های مختلف عامل رشد یک پدیده هست، نمونه آن اشعار فارسی با محوریت دین

تأثیرات شگرف زبان عربی خصوصا در دایره لغات بر زبان فارسی

محافظ زبان که بوده است؟ وجود احمیاگران غیر فارسی مثل عباسی ها
غزنوی ها

وجود ایرانیان بی اعتنا به زبان فارسی مثل طاهریان، دیالمه و سمانیان

شبهه : شیعه بودن ایرانی ها = ابتکار ایرانیان
(حرکت سیاسی جایگزین)

انتخاب شیعه : حفظ عقاید کهن

شبهه گری = ابتکار ایرانیان → تصریح مقامات معنوی در خود قرآن
(ساخته و پرداخته کسی نیست)

وجود بحث ولایت در فرمایشات پیامبر (ص) و قرآن

هر دو قبل از جنگ با ایران بوده است

انتخاب شیعه: حفظ عقاید کهن

مگر در اصل پذیرش اجبار بوده که نیاز به حيله و خدعه باشد

پناه ندادن ایرانیان به خود یزد گرد سوم و کشتن او → پناه دادن به نوه دختری او

عدم مخالفت با اسلام بعد از استقلال سیاسی از ابتدای قرن 3

عدم وجود مرجح برای شهربانو نسبت به مادران دیگر اهل بیت (ع) ← جایگاه نرجس خاتون (س)

مشکوک بودن اصل جریان ازدواج شهربانو با امام حسین (ع)

عدم اعتنای ایرانیان به یزید دوم که فرزند شاه آفرید شاهزاده ایرانی است

همه شیعیان ایرانی نیستند و همه ایرانیان شیعه نیستند .

کدام عقیده ما با تشیع قابل جمع و حفظ است؟!

مذاهب ایرانیان :

● زرتشتی — دین رسمی ایرانیان (به دین) — در دربار حاکم بود — در دوره ساسانیان رشد کرد
مؤسس ساسانیان : اردشیر بابکان

انکار و انشقاق از آن توسط — زروانیان —
کیومرثیان — مخالفت با به دین

دشمنی شدید آن با مانوی و مزدکی حتی در اتحاد با مسلمانان علیه این دو آیین معتقد به نوعی وحدانیت علی رغم وجود ثنویت قبل از آن و انحطاط آن پس از خود زرتشت

خدشه در توحید عبادی به واسطه آتش پرستی و توحید افعالی با بحث اهورا و اهریمن

● یهود : در زمان هخامنشیان شکل گرفته و از غرب خصوصا اصفهان رشد کردند

● نصاری — از دوره اشکانی در محدوده فرات، سپس ماوراء النهر و حتی تا چین پیشرفت کرد
خطر بزرگی برای زرتشتی ها بود؛ چون بر خلاف آنها و حتی اصل مسیحیت داعیه جهانی داشت (مسیحی شدن اطرافیان خسرو پرویز)

معتقد به تثلیث بود و بیشترین ضربه را از اسلام خورد چون در حال رشد جدی بود

● مانوی 228 میلادی در ایران ظهور کرد و معتقدان راسخ و پیشرفت سریع داشت
مانی خود را پیامبر خاتم و دینش را دین اکمل می دانست و ترکیبی از مسیحیت،
بودیسم، زرتشت و ابداعات مانی بود؛ معتقد به ثنویت، پلیدی تناسل و تقدیس تجرد داشت
داعیه جهانی داشت و ت 7 هجری مقاومت کرد

● مزدکی 497 میلادی ظهور کرد و توسط خسرو پرویز قتل عام شدند ولی تا قرن 3 مقاومت
کردند
ظهور در روم و سپس انتقال به ایران و اقبال قباد به مزدک و سپس قتل عام ایشان
دارای نظرات اشتراکی و کمونیستی، زهد و بدبینی به حیات و زندگی، طرفدار
محرومین و معتقد به ثنویت

● بودایی توسط " سیداتا " شاهزاده هندی ایجاد شد و از شرق نفوذ کرد و در شمال شرق و
چند نقطه دیگر توفیقات اندکی یافت
نظام حکومتی در مقابل آن ایستاد و لذا رونق سیاسی یا اعتقادی قابل ذکری پیدا نکرد

وضع ایران
قبل اسلام

عقیدتی ← ترکیب + اعتقادات → وحدت عقیدتی

شکستن حصار مذهبی ، سیاسی

ارائه جهان بینی جدید

خدمت به آیین زرتشت و اصلاح در آن

نظام اجتماعی، اختلاف طبقاتی: ریشه در خون

ارتقا نظام اجتماعی در حد هضم مهاجمان ← باعث علم آموزی : مختص اشراف

ورود علوم و فنون جدید

رفع منع تحصیل

مالکیت : مختص 7 خاندان اصلی

+

برخی مرزبانان و دهقانان

برتری همه جانبه روحانیون زرتشتی

موبدان

تعلیم فرزندان → هیربدان

مسئول آتشکده ها → آزربران

جایگاه آسمانی شاه ساسانی

رفع روحانیت موروثی و تقدس شاهان

مشعل داری تمدن اسلامی

از بین بردن فاصله طبقاتی

نظام خانوادگی

نظام اخلاقی

نظام خانوادگی

حرمسراها

زن

ممتاز

خدمتکار

مالکیت بر مال زن مگر اینکه با سند قانونی خلاف آن ثابت شود
حق تعیین شوهر برای دختر با پدر ، مادر ، عمو ، دایی و...
ارث برای زن ممتاز و گاهی خدمتکار با ذکر نام و سهم
عاریه دادن همسر به دیگری بدون رضایت وی
ازدواج با محارم — حفظ نژاد و ثروت
عامل آمرزش گناهان — مانع آن ← معذب در دوزخ
ازدواج زن یا دختر متوفی و الحاق فرزند جدید به متوفی
تعلق بچه های ازدواج دوم یک زن به شوهر اول

شخصیت دهی
به زن و نسخ
قواعد حاکم

نظام اخلاقی

اكتسابی

طبیعی: ایرانیان مردمی مورد مدح بوده اند هم

تاریخی
روایی

کتابسوزی ایران و روم :

1- نقل سر جان ملکم در قرن 13 می زیسته است
گرایش ضد اسلامیش محرز است
هیچ مستندی ارائه نداده است

2- بی سواد بودن اعراب غیر از 17 نفر
دستور اسلام به علم آموزی
علم آموزی هزینه آزادی اسرا
عدم ربط بی سوادى با کتابسوزى

3- تحقیر مطالعه و علم توسط یک امیر عرب
تحقیر کار علمی بوده نه اصل علم
حرف یک امیر قریشی چه ربطی اسلام دارد

4- نقل ابوریحان در مورد قتیبه در خوارزم
بحث خوارزم و کتب آن است نه ایران
خود ابوریحان زبان خوارزمی را زبان علمی
نمی داند
عملکرد قتیبه اموی چه ربطی به اسلام دارد؟!
زبان با زوال کتابخانه از بین نمی رود
احتمال وجود کتابخانه در خوارزم ضعیف است
ابوریحان سندی ارائه نمی دهد

5- کتابسوزی عبدالله بن طاهر (تذكرة الشعراء)

عبدالله بن طاهر ایرانی است چه ربطی به اعراب دارد
عملکرد او در تضعیف فرهنگ خودی مذموم است

6- تأیید برخی مورخین بر کتابسوزی در اسکندریه

عبارت " قیل "

در قرن 2 که تاریخ نوشته شده ذکر نیست
مورخین سندی ارائه نمی کنند

رفتن ارسطو به اسکندریه افسانه است

اسکندریه پس از ارسطو ایجاد شده است

600 سال بعد واقعه بدون ذکر دیگران ذکر
شده است

کتابخانه قبل از حمله مسلمین توسط مسیحیان
نابود شده است

7- ممنوعیت تألیف توسط خلیفه ثانی → فقط احادیث نبوی است ← حسبنا کتاب الله

کتابسوزی جندی شاپور :

1- مهم اسکندریه بود نه جندی شاپور

2- جندی شاپور مرکز پزشکی است و تا قرن 3 و 4 پا برجاست و نزد عباسیان هم جایگاه دارد

3- توسط مسیحی ها اداره می شد نه ایرانیان چون موبدان مخالف علم بودند

4- در تواریخ مفصل ایران و روم خبری از کتابخانه جندی شاپور نیست